

Nr. A83/002

12 januari 1983

INTERNATIONALE SAMENWERKING VREDESBEWEGINGEN

(augustus 1981 t/m oktober 1982)

Om enig inzicht te krijgen in de frequentie waarmee vredesbewegingen van uiteenlopende kleur met elkaar internationaal overleg plegen werd een overzicht gemaakt van de belangrijkste bijeenkomsten in de periode tot en met oktober 1982 . De opsomming beperkt zich tot die bijeenkomsten die in Europa plaatsvonden en waarbij uit meer dan drie landen vertegenwoordigers aanwezig waren. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen ontmoetingen van alleen communistische organisaties (I en II), ontmoetingen van communistische en niet-communistische organisaties (III en IV) en ontmoetingen van alleen niet-communistische organisaties (V).

INTERNATIONALE SAMENWERKING VREDESBEWEGINGEN

(augustus 1981 t/m oktober 1982)

I. Vredescomité's uit communistische landen

Met een regelmaat van ongeveer eens per jaar vinden er bijeenkomsten plaats van vredesbewegingen uit socialistische landen. Het betreft hier de officiële, regiemgetrouwe vredesorganisaties zoals het Sowjetcomité voor de Verdediging van de Vrede en de DDR-Friedensrat. Dergelijke bijeenkomsten werden gehouden in oktober 1975 (Ulan Bator, Mongolië), november 1976 (Havanna), november 1977 (Praag), december 1978 (Sofia) en januari 1980 (Warschau).

Gedurende de verslagperiode kwamen de bedoelde organisaties voor overleg bijeen in

Gardony (Hongarije) op 3 en 4 oktober 1981 en

Kiew op 13 en 14 oktober 1982.

Aan deze besprekingen werd deelgenomen door vertegenwoordigers uit Bulgarije, Cambodja, Cuba, de DDR, Hongarije, Laos, Mongolië, Polen, Roemenië, de Sowjet-Unie, Tsjechoslowakije en Vietnam.

II. Nationale mantelorganisaties uit Oost- en West-Europa

Naast de onder I bedoelde ontmoetingen vinden er ook bijeenkomsten plaats waarop de officiële vredesorganisaties uit Oost-Europa overleg plegen met de door de nationale CP beheerste vredesorganisaties uit Westeuropese landen. Dergelijke besprekingen, tamelijk verwarrend "conferenties van Europese vredesbewegingen" genoemd, vonden plaats in februari 1977 in Sofia en tijdens de verslagperiode in

Kosice (Tsjechoslowakije) van 2 tot 4 oktober 1981.

Dat hier sprake is van een duidelijk lagere frequentie zal samenhangen met het gegeven dat regelmatig door nationale mantelorganisaties in Oost- of West-Europa symposia en congressen georganiseerd

worden die, doordat vrijwel alleen "zuster"-organisaties worden uitgenodigd, in feite het karakter van een overlegbijeenkomst van nationale vredesmantels uit geheel Europa hebben, Als zodanig kunnen tussen augustus 1981 en oktober 1982 worden aangemerkt de besloten conferentie die het Samenwerkingsverband "Stop de Neutronenbom - Stop de Kernwapenwedloop" hield in

Amsterdam op 13 en 14 februari 1982

en een door de Hongaarse vredesraad georganiseerde studieconferentie in

Budapest op 18 en 19 juni 1982.

Op de laatstgenoemde bijeenkomst was ook een vertegenwoordiger van het Samenwerkingsverband aanwezig *).

III. Internationale communistische mantelorganisaties

De internationale communistische mantelorganisaties zijn, onder aanvoering van de Wereldvredesraad (WVR), nagenoeg onafgebroken bezig met het organiseren van ontmoetingsbijeenkomsten in allerlei vorm voor nationale vredesbewegingen. De belangrijkste, door de WVR belegde vergaderingen vonden tijdens de verslagperiode plaats in

Kopenhagen van 6 en 8 januari 1982 en

Moskou op 6 en 7 april 1982.

Het betrof hier vergaderingen van respectievelijk het WVR-Bureau en het college van WVR-vice-presidenten, beide dermate ruim opgevat dat in Kopenhagen uit 50 en in Moskou uit 20 landen vertegenwoordigers van met de WVR geaffilieerde vredesorganisaties aanwezig waren. Naast deze institutionele bijeenkomsten vonden vele manifestaties plaats waarbij de WVR en/of andere internationale mantelorganisaties op enigerlei wijze betrokken waren. Het meest in het oog sprongen de door het Internationale Verbindingsforum van Vredeskrachten, een WVR-sub-organisatie, bijeengeroepen Wereldconferentie "Dialogo over Ontwapening en ontspanning" in

Wenen van 29 januari tot 1 februari 1982

en de door de Russisch Orthodoxe Kerk in nauwe samenwerking met de WVR en de (Praagse) Christelijke Vredesconferentie georganiseerde

*) N-bulletin, nr. 50, juli 1982

"Wereldconferentie van religieuze vertegenwoordigers over het behoeden van de heilige gave des levens voor een nucleaire catastrofe" in

Moskou van 10 tot 14 mei 1982,

waarop zoals bekend *) een IKV-vertegenwoordiger aanwezig was totdat bleek dat deze zijn toespraak niet tijdens een plenaire zitting mocht houden.

IV. Communistische en niet-communistische organisaties uit West-Europa

Een niet specifiek op naam van een van de hieronder te noemen internationale samenwerkingsverbanden te schrijven initiatief vormde het overleg tussen diverse communistische en niet-communistische vredesgroepen dat plaatsvond in

Bonn op 27 augustus 1981

en dat leidde tot een bijeenkomst in

Brussel op 6 december 1981

van ongeveer 300 vertegenwoordigers van vredesbewegingen uit NATO-landen. Die conferentie vond plaats aan de vooravond van de NATO-raadsvergadering. Nederland was er vertegenwoordigd door onder meer Pax Christi, het IKV, het Samenwerkingsverband, Soldaten tegen Kernwapens, Vrouwen voor Vrede en de VVDM **).

De bijeenkomsten in Bonn en Brussel zullen zonder twijfel bijgedragen hebben tot de totstandkoming van de European Nuclear Disarmament Convention (ENDC). Het initiatief daartoe was afkomstig van de Bertrand Russell Peace Foundation, die nadat in vele Europese hoofdsteden grote najaars-vredesdemonstraties hadden plaatsgevonden communistische en niet-communistische vredesbewegingen uit West-Europa uitnodigde voor een beraad in

Rome in november 1981

Daar werd besloten om te streven naar het bijeenroepen van een ENDC, waarvoor vredesorganisaties uit alle westerse, neutrale en niet-gebonden landen van Europa zouden worden uitgenodigd.

Vorbereidingsbijeenkomsten voor deze conventie vonden plaats in

Milaan in december 1981 en

Brussel in februari 1982.

*) O.m. Hervormd Nederland, 22 mei 1982

**) Waarheid, 8 december 1981

Een en ander leidde tot het bijeenkomen van ongeveer 600 vertegenwoordigers van vredesbewegingen uit 23 landen in

Brussel van 2 tot 4 juli 1982.

Naast vertegenwoordigers uit NATO-landen waren daar ook uit Finland, Oostenrijk, Zweden en Zwitserland vredescomité's aanwezig. Joegoslavië was er met een afvaardiging van de Liga voor Vrede, Onafhankelijkheid en Gelijkheid der Volkeren, de officiële vredesbeweging. Uit enkele andere socialistische landen waren waarnemers aanwezig. Voor de vervolgonferentie - van 12 tot 15 mei a.s. zal er in West-Berlijn een tweede European Nuclear Disarmament Convention plaatsvinden - staat nu al vast dat de officiële Oostblok-vredesorganisaties opnieuw slechts als gast en niet als deelnemer welkom zullen zijn.

Uit de Brusselse ENDC is de coördinatie van zogeheten vredeskampen (o.m. in Comiso op Sicilië) voortgevloeid. Het is met name het niet-communistische IFOR (International Fellowship of Reconciliation) dat zich daarvoor sterk maakt. Nederland was in Brussel vertegenwoordigd door het IKV, Vrouwen voor Vrede en het Samenwerkingsverband *)

V. Niet-communistische organisaties uit West-Europa

Nog tijdens de periode van de grote vredesdemonstraties ontstond het plan om een overlegorgaan van Westeuropese niet-communistische vredesbewegingen te creëren. Daartoe kwamen in

Kopenhagen in september 1981

niet-politiek-gebonden vredesorganisaties uit tien (westerse en neutrale Europese landen) bijeen. Zij besloten tot oprichting van een Internationaal Peace Coordination and Communication Center (IPCC), dat onderdak kreeg op het secretariaat van het Nederlandse IKV. Het IPCC bracht de erbij aangesloten organisaties opnieuw bijeen in

Antwerpen op 7 en 8 december 1981 en in

Oegstgeest op 1 en 2 maart 1982,

terwijl aan de vooravond van een grote vredesdemonstratie georganiseerd

*) Waarheid, 6 juli 1982 en Nieuwsbrief Vrouwen voor Vrede, oktober 1982.

door de Britse CND (Campaign for Nuclear Disarmament) werd benut voor overleg in

Londen op 5 juni 1982.

Naast het IKV en de CND zijn met het IPCC verbonden de END (European Nuclear Disarmament, een niet met de onder IV genoemde Convention te verwarren Britse vredesorganisatie), de Aktion Sühnezeichen Friedensdienste (ASF) uit de Bondsrepubliek, het Codene (Comité pour le Désarmement Nucléaire en Europe) uit Frankrijk en vergelijkbare groepen uit België, de Scandinavische landen, Griekenland, Italië, Zwitserland en Ierland. Voorts bestaat er samenhang met vredesorganisaties uit de Verenigde Staten en Canada.

Ter bespreking van actieplannen voor de periode najaar 1982 tot en met najaar 1983 kwamen de bij het IPCC aangesloten organisaties opnieuw bijeen in

Parijs op 11 en 12 september 1982.

Voor de relatie tussen IPCC en ENDC is het nog van belang op te merken dat vrijwel alle bij het IPCC aangesloten organisaties deelnemen aan de bijeenkomsten van de ENDC.

Bijlage : Overzicht

OVERZICHT INTERNATIONALE SAMENWERKING VREDESBEWEGINGEN

			I SLC	II NCM	III ICM	IV C/NC	V IPCC
augustus	1981	- Bonn					x
september	1981	- Kopenhagen				x	
oktober	1981	- Kosice		x			
oktober	1981	- Gardony	x				
november	1981	- Rome				x	
december	1981	- Brussel				x	
december	1981	- Antwerpen					x
december	1981	- Milaan				x	
januari	1982	- Kopenhagen			x		
jan/feb.	1982	- Wenen			x		
februari	1982	- Amsterdam		x			
februari	1982	- Brussel				x	
maart	1982	- Oegstgeest					x
april	1982	- Moskou			x		
mei	1982	- Moskou			x		
juni	1982	- Londen					x
juni	1982	- Budapest		x			
juli	1982	- Brussel				x	
september	1982	- Parijs					x
oktober	1982	- Kiew	x				